

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня, крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Тактика руских національних демократів.

В тій самій хвилі, коли два найбільше в Австрії розвищені і сильні народи, Чехи і Німці зрозуміли, що всякого рода суперечности між ними можуть бути поладнані лиш дорогою справедливого компромісу — в сій самій хвилі заповідає народно-демократичне руске сторонництво борбу з всіми, хто не піддає ся, чи не піддасть ся найвисшому єго ареопагові. «Дѣло» з 30 січня помістило іменню, неначе в доповненню давнійше проголошеної, «провізоричної» програми, основні постанови щодо внутрішньої і внішньої тактики згаданого сторонництва.

Що-до внутрішньої тактики, то она не виходить поза рами утертих вже шаблонних постанов. Нове сторонництво намірило легальними способами будити національну свідомість між масами і рівно-ж легальними средствами виборювати права для руского народа. Збори всякого рода, часописи, а навіть маніфестації і демонстрації мають бути до сего ужиті. Відтак хоче нове сторонництво взяти живійшу участь при всяких виборах, почавши від громадских аж до соймових і парламентарних. Вибрані послы мають відтак, чи то в соймі, чи в парламенті становити безуслівно одну клубову цілість.

Внішна тактика має вже знамя оригінальності. Ся тактика занемогла опять на «принципіальність». Нове сторонництво заповідає з гори, що буде виборювати всяке краєве і центральне правительство так довго, поки в Австрії і в Галичині не прийдуть до управи люди, що в цілости згодились би на основні постуляти програми національно-демократичного сторонництва. На тім поли тактика нового сторонництва виключає всяку пощаду, а що не можна скоро надіятись, щоби центральні і краєві

власти переняли ся програмою нового сторонництва і лише в єго дусі державою і Галичиною управляли, то заповіджена беззглядна борба потриває мабуть дуже довго, довше, чим би се лежало в намірах самого-ж нового сторонництва.

Нічого нового не сказано в другій точці внішньої тактики, де виявлено, що нове сторонництво буде виборювати всякі польонізаційні заходи на Русі, як і в третій точці, де намірено охоронити руский нарід перед економічним визиском із сторони Жидів.

Дуже оригінальною є однакж дальша точка тактики нового сторонництва, а іменню тим дуже оригінальною, що є зовсім «безпринципіальною». В сій точці сказано зразу, що нове сторонництво буде виборювати всякі змаганя, що ведуть до винародовлення Русинів, чи то в користь польщизни, чи то московщини, але в дальших стрічках позволено і цілому сторонництву і поодиноким людям лучитись з москвофільскою партією для побороеня спільного противника і для певних, льокальних, конкретних цілей. Ся точка виїшла мабуть з концепції провідника старої небіцки «консолідації», по правилу: «постав і чортови свічку!» Розмах, з яким проголошено в першій хвилі, під напором рускої молодіжи, розрив з москвофілами, ослаб. Вовка потягнуло опять в ліс. Тількиж до осущєня сеї точки тактики треба двох, крім народовців ще і штабу Маркова. А чи Марков «благоволи» хвилево лучитись з ними, котрих так виразно раз на все копнув ногою, сего питання автори тактики не доторкнулись.

В послідній точці заповідженої тактики розправились нове сторонництво з т. зв. «угодовцями» Русинами. А під «угодовцями» розуміють ті панове всіх тих Русинів, що при теперішних відносинах піддержують будьто правительство, будьто шляхот-

ско-польске панованє в Галичині». Тих Русинів буде нове сторонництво «безуслівно виборювати і з ними виключена всяка злука в справах політичних, хоч би ті Русини придбали своему народови навіть які небудь концесії». Сі Русини видко уважані суть новим сторонництвом за більше шкідливий елемент, чим національні ренеґати. «Тактика» не каже лишєнь, чи нове сторонництво буде відкидати евентуальні, «угодовцями» придбані концесії в користь руского народа. Тут розминенось з «принципіальністю».

Вкінці заповідає нове сторонництво ще один альянс з собою, іменню, буде оно піддержувати всі ті елементи в краю, що враз з ним підіймуть борбу проти шляхотско-польского панованя. Для Стояловского, Дашиньского і Сташньского буде нове руске сторонництво ласкавійше.

Широко коментувати висше наведену «тактику» наших національних демократів — річ злишна. Она так на скрізь школярска і бундючна, а притім хаотична з огляду на становище, яке думають заняти національні демократи супроти москвофілів, що серио над нею застановлять ся не можна. Ми вже на вступі указали на те, що робить ся в Чехії між Чехами а Німцями. Оба народи стоять на сторожі своїх прав, пильнують їх, боронять ся проти винародовлення, але мимо всего того додають, що національний мир можливий лишє на основі компромісу, а не на беззглядних і безвиглядних екстирпаційних забаганках. І в нашій Галичині мусить прийти до розумного, справедливого компромісу.

Інсинуація, будьто «угодовці» піддержують шляхотско-польске панованє в Галичині, уважаємо за пусту фразу, котрою удекоровано тактичну програму нового сторонництва. Рівнож перенесемо з повним спокоєм анатему, яку кинено на «угодове»

ВОЛОДИМИР КОРОЛЕНКО.

СУДНИЙ ДЕНЬ. (Йом кіпур).

(Далі).

II.

Мірошник пройшов не більше з десяти сяжнів, як у садочку по-за тином щось зашелестіло і зашуміло, неначе зняли ся дві здорові птиці. Але то були не птиці, а якийсь парубок з дівчиною, злякани тим, що мірошник зразу вийшов з тіни. Але парубок видко був не з похливих: одійшовши ще далі у тїнь, так що ледви тільки білїли під вишнями дві постаті, він міцною рукою придержав сполохану дівчину і знов повів тиху розмову. А перойшовши ся ще трохи, мірошник почув щось таке, що навіть зупинив ся від великої досади...

— А ти — не знаю як тебе — підождав би хоч цілувати ся, — сказав він. А то цмокає, мов соловії в кущах — промовив він підійшовши до самого тину.

— А тобі, собачий сину, треба в чужі двері свій ніс совати? — відповідав парубок в тіни. Так ось підожди, я й тебе поцілую дрючками

по ногах. Будеш наперед знати, як людям ставати на перешкоді...

— Ну — ну! — сказав мірошник, відходячи. — Подумаєш, яку важку роботу робить... Та і подлий же якийсь парубок, так цмокає, аж чоловікові стає якось наче заздро...

Він постояв, подумав, почухав у голові і потім повернувши ся у бік, занїс ногу через тин і пішов городами до вдовиної хати, що стояла трохи далі, край села, ще й згорбилась і похилилась до землі. Віконце було таке малесеньке, що його трудно було і розгледіти, коли-б ніч була хоч трохи темніша. Але тепер хата уся так і горіла від місячного світлу, солома на ній здавала ся золотою, а стїни срібрими, і віконце чорніло на стїні, як прищурене око. Огня у вікні не було. Мабуть старій з дочкою нічого було вечеряти, ні задля чого було й світити. Мірошник постояв, потім стиха стукнув двічі у вікно і відішов у бік.

Недовго ще й постояв, як дві повні дівочькі руки міцно обвили ся круг його шиї, а між вусами так аж загоріло ся щось, як прилипли до мельникових уст палкі дівочькі губи.

— Е, що тут розказувати! Коли вас так хто цілував, то ви й самі знаєте, а як ніколи з вами нічого такого не трапляло ся, то не варт вам і казати.

— Пилипко, мій милий жаданий! — казала дівчина ласкаючись, — прийшов таки... Я вже ждала, заждала ся, думала ізсохну без тебе, як та билинка без води.

— А не ізсохла — таки, слава тобі Господи! — подумав собі мірошник, притискаючи рукою не дуже-то худенький стан дівчини. — Слава Богу, ще нічого.

— Коли-ж будемо лагодити рушники? — забалакала дівчина, не здіймаючи рук з плечий Пилипових і обдаючи його палким поглядом, мов осїння ніч, чорних очей. — Вже незабром Пилипівка.

Ся мова прийшла ся мірошникові не так до смаку як дівочі поцілуї. «Бач, куди гнє», подумав він собі. — Ой Пилипе, Пилипе, задасть вона тобі і тепер хльору. Але все таки, набравши ся сміливости і одвівши свої очі на бік, він промовив:

— Ей, якаж ти, Галю, ласа. Зараз тобі й рушники. Як же се можна, коли я тепер сам мірошник і скоро може зроблю ся першим богатирем на селі, а ти — бідна вдовина дочка!

Дівку уразило таке слово, наче її ужалила гадюка. Вона одскочила від Пилипа і схопила ся рукою за серце.

— А я думала... ой, бідна моя головонько...

сторонництво, знаючи, що она так мало пошкодить нам, як мало пошкодила колишня анатема, кинена рукою консолідації. В змаганнях наших, мирною дорогою, доводити галичку Русь до чим раз красшого розвою, не думаємо охолонути, а з другої сторони не можемо на наші права ждати аж до того часу, коли центральне і краєве правительство витвердять на із'уст «провізоричну» програму нового, руского сторонництва, бо заким би се сонечко нам засьвітило, то вже роса виїла би очи...

До того додамо щирю раду новому сторонництву, щоби оно сим оповіщенем своєї тактики покінчило свій політичний дебют і мало крихту більше довіря до інтелігенції рускої, та дещо бодай полишило її знанню і власній тактовній тактиці...

Жиди між Гуцулами.

Справа «продажи» полонини «Гребенище», власности Павла Павучека Петрового з Яблониці буковинської Salomon-ови vulgo Schlom-i Schärf-ови, в Яблониці буковинській.

(Конець).

Для лучшего зрозуміння наводжу те, що дїстав з табулі: »Die Elge Zl. 204 von Jablonitza besteht aus den Grundp. 1709, 1710, 1711, 1712, 1758/15, 1758/16 Eigenthümer Pawlo Pauczyk Petriw Lasten 2000 fl. für die Bucov. Boden Creditanst. u. 200 fl. für dieselbe Anstalt. — Elge Zl. 429 Jablonitza besteht aus der Baup. 391 Bauarea darauf, dass Holz Wohn. C No 165 Gr 1734/1, 1734/2, 1758/5, 1742/1, 1743/2, 1744/2, 1758/4 Eigenthum mit 28/II 99 für Salamon Schärf des David Lasten 2000 fl. und 200 fl. für Bucov. Boden Creditanst.« — Так жид посїв 513 моргів 229□° а Гуцулови лишив з «ласки» 61 моргів 1382□° — і відобрав у него хату. Тепер зрозумілим єтаме, чому жид говорив до пасерба Павла Павучека — Онуфрія Ковальчука «що лишив 60 моргів» тай чому намавляв Павла Павучека «розмісти синів по чужих ґрунтах». З витягу з книг ґрунтових визирає ще один а зглядно два інтереси Schlom-и Schärf-a, іменно: Павло Павучек буде помагати сплачувати довг в Bucov. Boden Creditanstalt (принотовані осібно 200 зр. через Buc. Bd. Cr. Anst. суть то залеглі дві рати, котрі, як Гуцул мені оповідав, не подав з вини Schlom-и Schärf-a а зглядно «дорадчиків», котрі витягли у Гуцула послїдну «цяту») — і не буде Schloma Schärf платити Mot-ови Eltes 900 зр., а Павло Павучек. Не дурно то Schloma підписавсь Salamon Schärf des David!! — За сим єтане зрозумілим переполюх нотаря «от тепер уцалим у кримінал», коли му розповів, яким підступом (ніби нотар сего не знав?) видурили жиди від него маєток, і коли Гуцул за-

Так чого же се ти, подлий чоловік, стукав у кивонце?

— От-так! — відповідав мірошник — чого стукав... А чому мінї й не стукати, коли твоя мати винна мінї гроші? А тут ти вискочила та прямо цідувати ся. Щож мінї... Я теж умію цідувати ся не згірше від людей!

І він знов простягнув по неї руку, але тільки, що його рука доторкнула ся до дівочього стану, як стан сей здригнув, мов дівку укусила гадюка.

— Геть! — крикнула вона так сердито, що мірошник подав ся назад. — Я тобі не рублева буможка, що ти мене хапаш мов свою. Ось підійди ще, я тебе так огрію, що ти й на три роки забудеш ласувати.

Мірошник зтертяв ся.

— От яка палка! Щож я тобі, прости Господи, жид чи що, дав ся, що ти от так паскудно лаєш ся.

— А то не жид, чи що? За полтинника вже руб наростив, та ще тобі мало: до мене полїз за процентами. Геть! — кажу тобі, — мерзкий!

— Ну, дівко! сказав мірошник, з опаскою затуляючи обличє долоню, аби ще й справді не засьвітила кулаком. — Я бачу, з тобою розумному чоловікові і балакати не можна. Піди, вишли сюди матір.

(Далі буде).

грозив, що піде до суду мельдувати. Если все діялось так в подробицях, бо gros тої справи певне вірний, то провинивших ся кримінал не повинен оминати. Хоть загал в тутешній околиці дуже зле говорить про нотаря в Путилові і хотя, як кажуть, мав він уже по кілька разів дисциплїнарки і мав бути через якийсь час суспендований, то я на сім не полагаю, бо не маю певности, але що я раз того нотаря пізнав з дуже поганої сторони, то сказати я повинен. Перед кількома роками мусїв я поїхати в справі мого парохіянина, котрого напастливо хотїв жид з ґрунту вигнати, до суду в Путилові. По хвилині побуту в суді приступив до мене якийсь панок і представивсь яко нотар з Путилова, та почав звинятись, що він не знав, що справа, за котрою я приїхав, так погана, та приняв заступництво, але добре що він се довідавсь (від мужика інтересованого) тепер, то-ж він відступає іменем свого клієнта від справи «і справа упаде і я гроші (2 зр.), котрі давно вже у жиди наперед побрав, відробив». Думаю, що не тільки для мене, але і для других вистарчить та «само-рекомендація».

Тепер подаю, кілька коптує «куплений» ґрунт жиди. Упхав силоміць жид Гуцулови 15 зр. + 550 + 200 зр., то-ж разом 765 зр., бо, як повисше показано, жид не думає платити Mot-ови Eltes 900 зр., а щоби і до Bucov. Boden Credit-Anstalt заплатив довг, то нема найменшої надії — особливо, коли Гуцул найде «таку дбалу опіку», як доси, та коли не освободить ся від тих «дорадників», яких доси мав. В такім случаю жид набуд 513 морг. 229□° і хату з будинками за 765 зр., або морг по 1 зр. 30 кр. — і хату з будинками в додатку. Скілько-ж скористав Гуцул за «спродаж» 513 морг. 229□°? Упхав єму жид силоміць 765 зр., а Гуцул видав на «дорадників» 675 зр., то-ж загирили му батьківщину морг по 17½ кр. — і хату з будинками мешкальними. — Вправді скоштувавсь Salamon vulgo Schloma Schärf на своїх дорадників дуже, бо мав адвокатуви (Ausländer) лише за один термін судовий 1000 зр. заплатити, але принаймі не за марно, бо може... Icyk wigra!..

Наконець мушу подати мої спостереження в тій справі.

Коли виноватцю (Salomon-a Schärf-a) випустили на волю, Гуцули страшно зажурились, що «не ма вже тай відай не буде вже права нігде для нас, мусять жиди нашу кєрвавицю присїсти, бо, коли такого дука як Павло Гребінек (Павучек) пустили жиди в старці, то чого вони з нами не пічнуть». До того хтось пустив таку поголоску, що Postenkommandant Zajaczkowski (стаціонований недавно в Гриневій), що мав слїдити повиєшу справу а до того призибрати велику силу доказів лихви і ріжних переступств родини Schärf-ів, зістав за се перенесений, то кєнечним би було, щоби прокуратурия се прослїдила, бо інакше підривавсь у того нещасливого Гуцула віру у всяку справедливість. До чого таке понєханє слїдства доводить, докажу власним досьвідом. Перед 2 роками оповідав мені покійний мій сусїд, що жандармерия збирає факти на одного лихвара, замешкалого в єго парохії. Лихвар то страшний і знаний всім, але справки єго не вийшли на верх; аж може так десь перед півроком або троха ранше був я на похоронї в тїм селї і мусїв в часї ведєня похорону за плєчима вислухати такий діяльог: «Ой бре — бре! нема правди на сьвітї! — Або що? — Та бре? не темиш, як паничї (жандарми) ходили по хатах питати за Majorк-a, чи дере з нас лифу (%)? Списували, списували, та дїдько тим удавивсь». Розумїєсь, що я се затамив собі до слухного часу, бо не міг вдаватись в такий розговор в часї відправи похорону; Гуцул може і нарочно так голосно говорив, щоби я се чув. — В кілька місяцїв по тїм приходить до мене Гуцул з того самого села зичити грошей, щоби того Majorк-a відбити від ґрунту, котрий він у єго тестя в застав брати хоче, «а потому лифи тільки нарахує, що ґрунт при нїм лишиє си». — «То Majorкo Loebl бере лихву?» — питаю. — «Ну — ну! ще й яку!! Я ходив с паничами по хатах перед двома роками, та вони списували, кілька і у кого Majorкo взяв лифи, та се якось не виходило! Не знати, чому се пропало?» запитавсь Гуцул... «козак усе знає...» Тай я собі подумав: «Чому то так много кривда гуцульської,

занесеної в гадї добути правду — перед усякі власти, пропадає?»

Також здало би ся, коли Гуцул підозрївав таксатора «вірменина з Барапнї» озлїєть на него, щоби визначено других таксаторів, бо віритись не хоче, щоби 513 моргів полонини можна отаксувати на 3500 зр., або морг по 6 зр. 82 кр.!! Аби вже найнижше таксувати ту полонину на 15.360 зр., бо як казав менї один судия, ся полонина щоби найменше тільки варту. Сими часами купили два мої парохіяне по 100 моргів полонини, та не рівня полонинї Павла Павучека і заплатили по 20 зр. за морг, але для того лише, що полонина всїпільна з другими властитєлями, — а ту окрема.

На мою гадку кєнечним би було видєлєгувати другий суд, котрий би говор гцульський докладно знав, бо недавно читав я в «Буковинї», що до Путилова надали судию-Нїмця, що з сторонами порозумїтись не може. Ту стягають се власне до судїї, що мав переводити справу сєго Гуцула.

Подаю се не в тїй цїлї, щоби заповнити шпальти часописи, але щоби відшукати справедливість для покривдженого Гуцула. Гадаю, що сєю справою доразу зайнятись повинні машї послї, а особливо Винницький, а зглядно тепер що іно вибраний п. Николай Василько, яко посол повіту, в котрїм покривджений мешкає, щоби запобїгти дальшим видаткам на «добрих дорадників» так з сьвітєского як і з духовного стану, і щоби винні були укаранї по заслугї.

Погрозу Семена Палїйчука, Гуцула з Жабя, позторєну недавно за «Громадським Голосом» по часописях, «що не позїстає нам нічого иньшого як рабувати», не можна собі так легковажити. Такий Павло Павучек, властитель 575 моргів, стає через підступ карягїдний, а доси не укараний, жебраком, тож чи не мають єго дїти, може єшїгони яких неспокійних духів з за польских часів, прилучитись до такого Семена Палїйчука — а сини Ізраїля і з сєго скористають — ut docet historia з часів опришків в горах.

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Президент міністрів, др. Кербер, яко управитель міністерства справ внутрїшних, видав дня 20. с. м. до начальників всїх краєвих правительств обїжник, в котрїм подано головні основи, якими мають руководитись державні власти в їх урядовім крузі ділани. Они повинні як найточнїше перестерїгати, щоби поведєне їх органів було вповнї спокійне і тактовне, а також і поводитись зглядями на добро і потреби людности; они повинні взяти у власні руки енергїчну ініціативу всюди там, деби інтерес держави і людности сєго вимагав. Обїжник поручає строге виконуванє законів, на случай, коли би публичний мир був загрожений, а також жадає, щоби ні один урядник при виконуваню своїх урядових чинностей не руководив ся личними політичними поглядами.

Чєско-моравскї послї до соїму і парламенту зберуть ся в Бернї дня 1. лютого на нараду в справі теперїшної політичної ситуації і становиска, яке мають заняти в виду чєско-нїмецкої мирової конференції.

Нїмецке людове сторонництво повїдомив пос. Кайзер, що міністер Кербер зобовязав ся скликати парламент на день 20. лютого. На засїданю сєго-ж сторонництва зложив пос. Праде сїравозданє зі своїх переговорів, ведєних з др. Кербером, почїм вивязала ся широка дебата.

До мирової конференції вислано ліберальне сторонництво: Функого, Пергєльта, Русса, Нїчого і соїмового посла, Ешпінгєра. Комісія буде складати ся з 11 члєнів. Нїмецке людове сторонництво делегувало Шікєра і Прадого, резервуючи місце для Шєнерянина. Антисєміти вислали пос. Овіца. До моравської комісії вислало нїмецке людове сторонництво: Тїярого і Комяка, а ліберали: Гроса, Фукса, Геца, Ельверта.

Др. Кербер і міністер фїнансїв, Бєм-Бєверк їдуть завтра до Будапєшту. Між иньшими мають они обговорити справу замїщення губернатора австро-угорського банку. Кандидатом на сю посаду є Білінський.

Lidove Noviny, орган пос. Страньського доносить з Відня, що на случай безплєдности мирової конференції буде скликаний парламент,

котрому буде предложений проект языкового закона. Колиб і сей проект відкинено, в такім разі правительство розвяже парламент і засистує часово конститудію. В цілі випрацювання нової конститудії, скликана буде палата панів, котрої число буде помножене делегатами соймів. Ся конститудія опрацює евенуально новелю, після котрої збере ся новий парламент, зложений з 354 членів, з котрих половину виделегують, а друга буде выбрана загальним виборчим правом.

Ческа більша посілість вислала на мирову конференцію гр. Пальфі, кн. Фридерика Шварценберга і гр. Букоа. Она видала також комунікат, в котрім каже, що є готова доложити заходів, щоби довести до порозуміння між народами, замешкуючими Чехи і Мораву, і вірить, що сі заходи, ведучі до рівноправненя, будуть вінчані успіхом для щастя і добра так держави, як і інтересованих країв.

Англійська престольна промова, котрою вчєра відкрито парламент, боліє над війною в Африці, однак уважає єї конечною для удержаня поваги держави і убєзпеченя супрематії Англії в Африці, хвалить хоробрість воєнків і заповідає значне побільшенє війська.

Палата низша почала дискусію над адресою до престолу, кількох бесідників заявило, що війна мусить бути ведена аж до одержаня повної побіди, хоть загально підношено, що правительство необачно і без приготовленя взяло ся до війни. Палата лордів приняла адресу, здержуючись на разі від всякої критики.

Француске правительство зажадало від парламенту кредиту на 900 мільонів франків в цілі помноженя фльоти, узброєня портів і побереж, оборони кольоній і заложєня підморского телеграфу. Жаданий кредит має бути розложений на цілий ряд літ. Речинець помноженя фльоти означений до 1907 року.

Росія громадить свої війська в Туркестані. Перевіз війська трєвав півсема дня. Начальником війск в Туркестані буде небавом іменованый кн. Куропаткін.

НОВИНКИ.

— **Товариство руских ремісників «Зоря» у Львові** устроєє Концерт в XXXIX роковини смерти незабутного Тараса Шевченка в неділю 4. н. ст. лютого с. р. в великій сали «Народного Дому». Програма: 1) Р. Галинчак: а) «Думка», б) Коломийки, виконає Кружок музичний «Львівського Бояна». 2) Вступне слово, виголосить голова Товариства. 3) Вахнянина «Наша жизнь» виконає муж. хор «Зорі». 4) Ф. Лішта Рандодія угорска (П. с. Rhapsodie hongroise) на фортепьян, виконають на 4 руки п-ни Прокишівни. 5) Шевченка-Січинського «Дніпро реве», виконає міш. хор «Зорі». 6) Шевченка «Думи мої», деклямація, виголосить пані Олена Луцикова. 7) Чайковського «Елегія», виконає Кружок музичний «Львівського Бояна». 8) Лавровського «Замовкли торбани», на Тарасовій могилі, що стане вірно відтворена на естраді, відєльняє український лірник. 9) Вербицького «Не чужого ми бажаєм», дуєт, виконають пп. М. Р. і А. І., члени «Зорі». 10) Шевченка-Вербицького «Завішанє», виконає міш. хор «Зорі» в супроводі оркестри Кружка музичного «Львівського Бояна». — Ціни місць: фотель 1 зр., крісло в перших рядах 50 кр., в дальших рядах 30 кр.; вступ на сацию 20 кр., галєрия 10 кр. Початок о годині 6 вечером. Билєтєв дістати можна в Тов. «Зоря» Краківска 17, в Тов. «Руска Бєсїда» Ринок 10 і в склєні «Народної Торговлі» Ринок 36, а вечером при касі.

— **Віче органістів і дяків** почало ся вчєра у Львові в льокалі «Jedności». Зборам проводить о. Кисилевский. Учасники віча одержали безплатний нічліг в готелю Яновича «Metropol», а вечером дістали від директора театру, п. Геллера вільні карти вступу до театру.

— **«За сиротою Бог з калитою».** Руске Товариство педагогічне розіслало при безкорисній помочи п. А. Хойнацкого рускі «Стінні калєндарі» до всіх наших урядів парохияльних, долучаючи чєк і карточку з приміткою, що весь дохід призначений на Бурсу руских сиріт («Рускі сироти просять о малу лєшту на свою Бурсу»), бо сподівало ся, що супротив сиріт не повинен ніхто руководитись «политическими убѣждениями», позаяк питомці Бурси бувають синами Русинів ріжних переконань, а до рускої гімназії чєйже не ходять лише сини батьків «фонетических убѣждений». А таки доси найшло ся 10 священників, що не тільки не приймали посланих їм калєндарів (по ціні 15 кр.), але навіть замість уділити малу милостиню витягаючим руки сиротам, подописували свої «примічаня» о «поль-

скомъ жаргонѣ» се б-то о нашій мові, котрою говорить весь той нарід, що стоїть під їх духовою управою та в поті чола працює на хлїб насущний для цілої сусіильности... Сумно! Думаю, що таких «примірних» вже не знайде ся більшє, бо чєй усїм нам звісно, що за сиротою (не лиш люде, але і) Бог з калитою! — Х. Бєсмо прошені о повторенє сєї новинки за «Дѣломъ». Містимо єї дуже радо, хоть просимо, щоби нам на будучє прислано вісти рівночасно з другими редакціями. Сєго чєйже кожда редакція домагатись має повне право.

— **До заповідженого страйку** друкарских складачів на разі не прийде. Справу віддано до порішеня мировому судови у Відні, а складачі мають явитись в понеділок, як перший день заповідженого страйку, до роботи.

— **Зміни в міністерстві просьвіти.** Ми вже доносили, що на місце міністрів Гартля і Резєка мають бути іменовані шефами секцій: Фр. Стадлер і Авг. Клеман. Іменованє вже наступило. Хоть обом сє становищє належало ся, то все таки треба жаліти, що визначного місця по Резєкови не заняв Славянин, лише Німець.

— **Похорони д-ра Оскара Відмана** відбули ся вчєра дуже величаво. На цвинтарі промовляли: Проф. Прус і др. Опольский.

— **Цїсар удав ся** вчєра з архикнязем, Людвіком Віктором до костєла Капуцинів і молив ся при домовині архикнязя Рудольфа.

— **Наслідки другої кляси.** В V. гімназії лучив ся вчєра сумний випадок. Ученик III. кляси, Яворский одержав сьвідоктво з трєма недостаточними нотами. Коли Яворский прочитав сьвідоктво, дістав гістеричного нападу і в синьних корчах упав на землю. Яворского, що є дуже нервовим хлопцем, по заосмотрєню ратунковою естацією, відтаєлено до дому.

— **Нещасливі пригоди з оружєм.** З Тернополя доносять: На ловах в Лубянках через необережність пострілив собі ногу прокуратор, Ем. Жабрі. Проф. Рідігер довершив вправді ампутації ноги, але сє не придалось на багато, бо втворило ся зажаженє крови і Жабрі умер. Покійний числив 45 літ; по собі оставив жінку і трєох дітєй. — Чотирнадцятилітний син пп. Д. з Заболотова скористав з візду старших з дому і пішов до кабинету вітця, де почав маніюлювати коло стрільби, на нещастє набитої. Стрільба випалила, а цілий набій влучив хлопця в ногу низше колїна. Треба було ампутувати ногу.

— **В Дрогобичи** почав виходити тижневник «Tygodnik Samborsko-Drohobucki». Видає і за редакцію відповідає Альбін Кунде.

— **Крадіж з вломанєм.** В нощі з суботи на неділю кілька нічних пташків вломило ся до галєнтерийного склєну Брандайса при Городській улиці в Кракові. Нічні зарібники забрали ся скоро пльондрувати склєн і забрали з него ріжних предметів на суму 200 зр., між тим три золоті бранзолєти. Але не довго тіпили ся наживою. Полїція викрила їх та віддала в руки справедливости.

— **Оркестра Боєрів в Європі.** В сих днях вижидают в Голяндії приїзду оркестри Боєрів, що є в дорозі з Трансвалю до Європи. На приятє Боєрів приготують великі овації. Можливо приїдуть они і до Відня, аби дати пізнати себе тамошній публіці.

— **Великі сніги** ували в околиці Пулав і Сандомира, наслідком чого ситуація на Вислі погіршила ся. Під Сандомиром почала прибувати вода, тепєр однак опадає. Інспекція силавів казала своїй службі повідомити надбережних людієй, щоби уважали, бо лід може сплинути. Під Варшавою вода стоїть високо на 8 стїп і 2 цалі. — З Триєсту доносять, що там і в околиці панують великі метелиці Борра лютєє. Море неспокійне. Комунікація з Венецією перервана.

— **Перебраний за жовїра.** Осип Павловский, зарібник, бавив ся вчєра у вечері в одній з краківских кофейнь. До тої самої кофейні прийшов також підофіцєр 56 полку піх., присїв ся до Павловского, та почав єго ні відєи ні відіти гостити, так що Павловский упив ся цілком. Тоді то той підофіцєр запросив Павловского до другої кімнати і здохмив із него одїж, убрав єго у війсковий кабат з медалю, а сам задяг на себе одїж Павловского, де були ріжні документи. Павловский заснув небавом, але витверезив ся і проснув ся аж в поліційних арештах, куди єго заведено в мундурі підофіцєра. Дійсний властитель мундура утік, видно зі страху перед карою за якусь провину.

— **На лютій** заповідає Фальб на першу половину погоду, потім мають упасти великі сніги. Друга половина лютого буде непевна. Падати ме на перемену дощ і сніг. Критичний день буде 14. лютій.

— **Палїцоля хорий.** Стан здоровля провідника сицилійської банди розбишак, посла Палїцолі, що довершив убийства на сенаторі Нотарбартолі, погіршає ся з дня на день. Говорять, що він не дїжде початку процесу. Приятелі Палїцолі удержують, що він хорий на серце і вибухи крови, котрі єго чим раз більше ослаблюють. Є він також дуже нервовий і годинами розговорює сам

з собою. Мимо сєго прокуратор не дозволяє відвіджувати єго своякам.

— **Плуг на війні.** Ніхто не думав, щоби плуг, символ мира міг бути ужитий на війні. Тимчасом в тепєршній війні між Англією а Трансвалем уживают Англичани парових плугів Фовлера до тягненя т. зв. криючих робіт. Такий плуг викидає скибу 1¼ метра глибоку зі шкоростю 1½ кілометра на годину, формуючи рівночасно охоронний вал, за котрим стрільці можуть займати знамениті позиції. Недавно спроваджено на терен війни такі два нові плуги.

— **Заступник посадника Праги,** Старочєх Сєрб, зрезигнував зі свого становиска і з члена мїської ради. В виду сєго видаєсь річию невною, що посадником Праги буде выбраний Молодочєх Подліпний.

— **Декадєнт в монастирі.** Недавно розійшли ся поголоски, що славний французский декадєнт Гїєсман, автор повістий La bas, En Route і La Cathédrale має вступити до монастиря Бенедиктинів. Єго приятелі назвали єї поголоски ложними, тепєр однак «Figaro» пише, що Гїєсман має вступити 19. марця до монастиря. В листі до приятєля пише сам Гїєсман: «Мій новіціят, що після законів чина Бенедиктинів триває один рік та один день, розпїчне ся в дни св. Йосифа сєб-то дня 19. марця». Цілий сєй рік має Гїєсман мешкати не в монастирі, але в хаті, котру собі сам вибудував. Як письменник посьвятить ся він літературній діяльности.

— **Пророк!** До «Slow-a-Polsk-ogo» пише якийсь добродій пересторогу з нагоди обманьств жидівского пророка, що пошисєє ся своїм віщим духом і виманює кроваво запрацьований грїш: «Я прийшов до него в товаристві приятєля з наміром здемакувати єго і поставив єму питаня, що не можуть мене інтерєсувати, н. пр. чи любить мене жінка (я нежонатий), чи зложу адвокатский іспит (я купець, а не правник) і т. п. Пророк почав розводити ся на тему любви моєї жінки, іспиту та дітєй, які буду мати небавом. Притім бурмотів якісь неясні гебрайські слова та дивив ся на мою руку через брудні шкла. Коли шукав за моїм іменем, я нарочно подав невїрне число дня моїх уродин і він віднайшов імя моего діда. Відвага, з якою говорив про любов моєї жінки і про сина, що народить ся небавом, була безлична». В жидівским жаргоні появили ся афїші, що мають стягати до нового пророка вірних жидів.

— **Диямент вартости 10 мільонів злр.** можна буде оглядати на сєгорічній, парискій виставі. Сєй величезний, дорогоцінний камїнь найдєно на короткій час перед полуднево-африканською війною в копальнях Кімберлей; вагою і полискою перевищає він всї доси звїсні дияменти: Регєнта, Шаха, Великого Могола, а навіть Кох-і Нор-а. Вітрину з сим 10-мільоновим дияментом, котрий доси не має назви, будуть на виставі стеречи чотири поліціянти, а на ніч будуть єї спускати до сутєрен і там замикати на штучні замки.

— **О уведєну Італїянку.** З Царгороду доносять, що на вчєрашній раді міністрів обговорювано справу італїйської підданої, Сильвії Демелї, котру шірванє і уміщено в однім з турецких гарємів. Італїйске посольство зажадало виданя пїрваної. Міністер справ внутрішних спротивив ся сєму, доказуючи, що Італїянка, о котру розходить ся, є жінкою горожанина, ісповїдуєючого ієслам, що після турецких законів стала повнолітною і сама приняла ієслам. Італїйске посольство не узнає однак сєго вьясненя і твердить, що Демелє в хвилі, коли єї забрано до гарєму, була малолітною і підлягала батьківській опіці. Спїр о Італїянку прибрав острі черти і може довести до зїрваня дипломатичних відносин. Нині відбудє ся в тїй справі поновно кабинетова нарада.

— **Вінчанє в залїзничім возі** відбуло ся в сих днях в державі Індїяна. Якийсь висший залїзничий урядник не мав часу звїнчати ся. Тому сє сьвято відбудє ся в поспїшнім поїзді. Зараз по відїзді поїзду зїбради ся у гарно приєтєрєнім возі весільні гості, сьвідки, пара новоженців і сьвящєник, а по 10 хвилинах скінчив ся цілий акт вінчаня.

— **Рани в африканській війні.** Дивна річ, як швидко гоять ся рани Англичан! Не знати, чи завдяки добрій опіці в англїйских шпиталях, чи завдяки новому оружю Боєрів, рани гоять ся по кільканацїятєох днях. Всї ранєні кажуть, що коли їх пострілять, чують лише такий біль, якби їх хто заколов шпилькою. Богато з них бїжить ще яких 400 метрів, заки їх опустять сили.

Е. ЗБІТЕКА

в Neustift коло Оломунця.

Виріб мозаїки в шклі, св. Гроби, олтар Божого Тїла і гроби з Лїурд віданачив Папа Лев XIII. Признаня католицько-богословської академії в Петєрбурзі, німецької місїї в Царгороді. Ілюстровані цїнники franco. Доставка під гваранцією.

НА КЛАДОМ

» українсько-руської видавничої спілки «
вийшли досі:

I. серія: Белетристика.

1. Стефан Ковалів: Дезертир опр. 80 кр.
2. Іван Франко: Поєми » 80 »
3. Ольга Кобилянська: Покора » 70 »
4. Гю де Мопасан: Дика пані » 65 »
5. Іван Франко: Полуйка » 70 »
6. Наталія Кобринська: Дух часу » 80 »
7. Кнут Гамсун: Годод » 110 »
8. Леся Українка: Думи і мрії » 80 »
9. Ст. Ковалів: Громадські промисловці » 80 »
10. Уїлліям Шекспір: Гамлет, принц данський, переклад П. Куліша виданий з передмовою Др. Івана Франка » 90 »
11. Генрик Понтюпідан: Із хат » 70 »
12. Богдан Лепкий: З життя » 60 »
13. Гергарт Гауптман: Візник Геншель, драма у 5. актах, переклад Антона Крушельницького » 80 »

II. серія: Національна бібліотека.

1. К. Кавцкі: Народність і її початки, з додатком Вячеслава Будзиповського брош. 30 кр.
2. Фр. Енгельс: Людвіг Фаєрбах, переклад Будового » 25 »

Адреса: Львів, Чарнецького 26.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

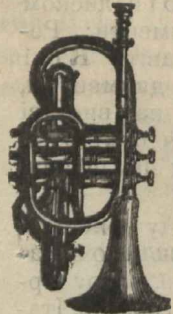
(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галац), Станиславова		6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		6:15	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний		
	7:10	з Зимної-води		2:08	» » дв. Підзамче		
	7:40	з Янова		2:45	до Іцкан (Галац), Ясс, Букарешту) Сучави		
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)		
	8:05	» » на дв. головний		9:25	до Янова		
	8:15	з Сокала, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.		
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	» » дв. гол.		
	11:15	з Ярослава і Любачова		10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокала і Любачова		
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята		
	1:01	з Янова			до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята		
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		2:15	до Іцкан (Ясс, Букарешту)		
2:20	5:15	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.		2:55	до Кракова (Відня) Хавічки ч. Рянів		
2:35	5:40	» » на дв. голов.			до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
	5:55	з Сокала, Белзця і Любачова		3:05	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.		
				3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.		
				3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.		
				3:26	до Брухович		
				5:25	до Ярослава		
Ніч							
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова					
	6:20	з Іцкан, Сучави					
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		12:50	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави		
	7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.		
	8:15	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.		
		з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша		
	8:14	з Кракова (Відня, Берліна), Янока, Пешту		7:10	до Сокала і Рави рускої		
	9:21	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		7:20	до Тернополя дворець головний		
	9:55	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.		7:42	» » дворець Підзамче		
		» » на дв. голов.		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900		
12:30	10:10	з Лавочного (Пешту) Хирова		8:35	» » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.		
	10:08	зі Скольного, Калуша		9:10	» » 1. чер. до 30. жов. в . і сьв.		
	10:25	з Підволочиск на дворець Підзамче		10:40	до Іцкан (Ясс, Галац), Сучави		
	10:30	» » на дворець головний		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Ся ка		
	12:10	з Кракова (Відня), Самбора, Янока		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.		
	3:05			11:32	» » дв. Підз		
	3:30			4:10	до Кракова (Відня, Берліна)		
2:16	6:00			5:50	до Брухович від 7. мая до 10. ве		
Ніч							

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізнич держ. (Львів, ул. Крайських ч. 5) уділяє пояснень в справах залізнич, продає білети всякого рода і розклади гаді.

З. БОДЕНШТАЙН

Львів, ул. Кароля-Людвіка ч. 29.

поручає
— свій головний — фабричний —

склад інструментів музичних

як також великий вибір
інструментів самограючих та забавок для дітей
по найнижшій ціні.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедія в 3. актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедія в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедія в 1. акті опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповідане з льотерійних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поштову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропігійській книгарні.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕРЪ”

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреев. Митроп. і Преев. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарські знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливых огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи »Дністра« дуже умірковані, услія» обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпоровочно. До кінця 1898 року вносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси »Дністра« приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через »Дністеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористніші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту »Дністеръ«, стоваришене з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентования від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський вносить 25 зр., вшсове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в »Дністрѣ«. Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділене агенцій в окрестностях де нема близько агентів »Дністра«, приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

Хто хоче заробити **400** марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**

Annoncen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenu.